

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PARTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tisza István gróf a margitszigeti játékbankról

A képviselőház ülése

Szenzációs kijelentésekben ismertette ma Tisza István gróf miniszterelnök a margitszigeti játékbank ügyét, amelyben az ellenzék nagy előszeretettel hurcolta meg a nemzeti munkapártot és a kormányt. Kiderült az adatokból és a vizsgálatokból, hogy a munkapárt tagjai egyáltalán nem voltak érdekelve az ügyben, sem a kormány, csupán Kristóffy József és a nagy ellenzéki Polónyi Dezső dr., valamint az ellenzéki lapok, amelyeknek hatalmas summákat juttatott a bank.

A nevezetes ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Elnöki jelentések.

Szász Károly elnök tíz perccel tizenegy óra előtt nyitja meg az ülést. Jelenti, hogy *Andrássy Gyula gró kizárásának ideje a mai napon letelt.*

A Ház harmadik olvasásban is megszavazta a váltójogi törvényjavaslatokat.

Az elnök indítványozza, hogy *a következő ülés a jövő kedden legyen és hogy ennek napirendjére tűzzék ki a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslatot.*

A közmunkatanács ügye.

Szcitovszky Béla a miniszterelnökhöz interpellációt intéz a margitszigeti játékbank és a közmunkatanács ügyében. Interpellációjában kérde, hogy véget ért-e már a vizsgálat és hogy hajlandó-e a miniszterelnök annak eredményéről a Házat tájékoztatni?

A miniszterelnök felel.

Tisza István gróf miniszterelnök: A vizsgálat igenis véget ért és hajlandó a vizsgálat eredményéről a Házat azonnal tájékoztatni.

— A jegyzék szerint, amit a Forgalmi részvénytársaság elnöke bocsátott rendelkezésemre, *háromszázhatvanöt ezer korona szerepel, amit az üzletnél résztvevő üzletbarátok egymásnak adtak. Egy másik csoport a sajtóval kapcsolatos. E címen a társaság összesen 505,000 koronát fizetett ki.* (Nagy derültség.) A kép teljessége végett és az igazság érdekében meg kell jegyezni, hogy ez összegnek csak egy része vonatkozik a budapesti sajtóra és a margitszigeti ügyre. Itt a következő tételek vannak: előfizetésekre 2000 korona, hirdetésekre 7000 korona; *hirlapátalányokra kiadott 456,000 korona.* (Derültség.) Ebből a társaság abbáziai üzlete 90,000 koronával, a margitszigeti pedig 190,000 koronával szerepel. Képviselve van a sajtó majdnem minden organuma. *Megnyitja a sorrendet a Pesti Hirlap 21,000 koronával.* (Nagy derültség.)

Főkiáltások: Ez a hires lap!

Tisza István gróf: Bezárja a sorrendet a *Kereskedelmi és Ipari Tudósító* nevű organum 30 koronával. Ezenkívül szerepel még egyes hirlapíróknak adott összeg is 39,000 koronával, amiből 6000 korona az abbáziai üzlettel, a többi a margitszigeti üzlettel kapcsolatos. A hirlapírók neveit azonban nem bocsátották rendelkezésemre.

Az élszámolásokban legnagyobb összeg-

gel, 350,000 koronával szerepel *Kristóffy József, Korniss Károly gróf és Horánszky Lajos 50,000—50,000 koronával szerepelnek. Morvay Istvánnak egy 100,000 koronás bonnt adtak, amiből azonban csak 15,000 korona kölcsönt kapott; továbbá Radákovics Dánielnek kiutaltak 150,000 koronát, amiből azonban csak 75,000 koronát kapott. Továbbá szerepel 150,000 koronával egy szerződés, amely szerint ifjabb Tolnai Lajost hat év tartamára 25,000 korona fizetéssel alkalmazták. Ezenkívül közéletben szereplő egyén még csak egy van itt, amely szerint *öt év tartamára szerződött a társaság Polónyi Dezső ügyvéd-el évi 6000 korona honorárium kikötése mellett.**

Ezeket a fizetéseket három csoportba kell szétosztani. Az egyik vonatkozik a *képviselőház tagjaira: az egyik Kristóffy József, a másik Polónyi Dezső. Kristóffy már nem tagja a Háznak, Polónyi pedig mint ügyvéd kapott díjazást. Az igazgatók írásbeli nyilatkozatban világosan kijelentik, hogy munkapárti képviselő vagy klubtag, kivéve Korniss grófit és Horánszky Lajost, nem végzett senki sem kijárást vagy közbenjárást és nem is kapott semmiféle províziót. Ezzel a munkapárt képviselőtagjaira nézve az ügy teljesen és véglegesen be van fejezve. Talán egy kicsit restelhetnék eljárásaikat azok, kik ezen ügyből alaptalan és méltatlan támadást intéztek a párt és annak egyes tagjai ellen.*

Amikor a Margitsziget bérbeadása még nem volt elintézve, a bérlet iránt két érdekcsoport adott be ajánlatot. Az egyik érdekcsoport Korniss grófit és Horánszky Lajost kérte föl a közbenjárásra. Később az a terv merült föl, hogy a két csoport egyesüljön és együtt tegyen ajánlatot a bérletre nézve. Korniss gróf és Horánszky Lajos végezte azt a munkát, amelynek eredménye az egyesülés volt. Ezért a fáradozásért kaptak 50,000—50,000 koronát. A többi dologba Horánszky Lajos már nem avatkozott bele. Korniss gróf sem vett részt a játékbank ügyeiben.

Más csoportba tartoznak azok a pénzek, amelyeket a közmunkatanács elnökeinek és alelnökeinek rokonai kaptak. Ifjabb Tolnai Lajos tíz hónapig a társaság tényleges szolgálatában állott és ez idő alatt illetményeit föl is vette a társaságtól. A közmunkatanács elnökének veje, Morvay ügyében kijelentették a társaság igazgatói, hogy ezzel az ügygel nem akarták a közmunkatanács elnökének jóindulatát megnyerni. Ez az ügy mégis alkalmas volt arra, hogy a közmunkatanács elnöke méltatlan támadásoknak legyen a sajtóban kitéve. E támadások arra indították a közmunkatanács elnökét, hogy *állásától való fölmentését kérje.* Ennélfogva öfelségének már előterjesztést is tettem, hogy Tolnai Lajos állásától fölmentessék.

Radánovics Mihály ügyében Mezei szuggerálta a társaságnak, hogy Radánovics utján lehet a közmunkatanács elnökét befolyásolni.

Kitűnik az iratokból, hogy a közmunkatanács alelnöke az egész ügytől távol állott. *Az ő egész egyénisége, egész életmódja olyan, hogy ő hozzá a gyanúnak még csak árnyéka sem fér. Az a csapás érte, hogy sógora az ő tudtán kívül ilyen dolgokat cselekedett. Ezért őt megtámadni nem szabad, igazságérzetemmel, lovagias érzületemmel nem férne össze, hogy Garancsy Mihályt védelmembe ne vegyem. Sajnos azonban, hogy voltak a nagyállású tisztviselőknek rokonai, akiket föl akartak használni arra, hogy szuggeráljanak bizonyos dolgokat nagyállású rokonaiknak. — Ezt az ügyet a bíróság fogja majd elintézni,*

amelynek az összes iratokat ki kell természetesen szolgálni.

A kormány mindent megtett, amit a legszigorubb erkölcsi érzés követel. Azzal a kéressel fordulok mindenkihez, akiben a magyar nemzet jó hírneve iránti tiszteletet és szeretetet még teljesen ki nem ölte a pártszennvedelem, hogy *ezt az ügyet ne használják föl arra, hogy a magyar viszonyokat nem ismerő külföld előtt a magyar nemzet jó hírnevének ártsanak.* (Helyeslés és taps.)

Szcitovszky Béla tudomásul veszi a miniszterelnök választát.

A Ház szintén tudomásul veszi a választ. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök berekesztette az ülést.

Debreczen szépítése

— Megjegyzések a fásítási mozgalomhoz —

A szépítési bizottság üléséről közölt tudósításunk kapcsán ma a következő figyelemre méltó tartalmu levelet kaptuk:

A Debreczeni Független Ujság
tekintetes Szerkesztőségének
Debreczen.

Kérem a tekintetes Szerkesztőséget, hogy alábbi soraimnak becses lapja hasábjain, közérdeknel fogva, helyt adni sziveskedjék.

E hó 11-iki lapjában a debreceni szépítési bizottság üléséről egy közlemény jelent meg, melyet igaz örömmel olvastam. Örömmel azért, mivel a haladásnak ismét egy jelet láttam abban. Látom azt, hogy a szép iránti érzék kezd tért hódítani. Más városokban, a mondott irányu bizottság már évtizedek óta a legszebb eredménnyel működik és működésével elérte azt, hogy hazánk nem egy városát ma már méltán kertvárosnak nevezhetjük. Különösen az orvosok előtt az ilyen városok jelentőségét közegészségügyi tekintetből nem kell bizonyítgatnom, mivel azok előtt az elért eredmények ismeretesek. De ismeretesek mások előtt is. Amennyiben a *halandóság sokkal kevesebb* más oly városok halandóságánál, hogy ezen szép eszmének vagy nem, vagy csak minimális mértékben hódolnak. Ha még fentiekben kívüli hivatkozom nyugati fejlettebb városokra, különösen fürdőkre, ahol a növénykultusznak hódolnak, ahol az ott tartózkodás a szívet és lelket egyaránt nemesíti, emeli, az ott tartózkodást áldozatok árán is kellemessé teszi, akkor azt hiszem, mindenki velem együtt örvend az első megtett lépésnek.

Igaz, hogy idő, kitartó munkásság és valami pénz is kell ahoz, hogy e tekintetben jogosan támadt igényeinket kielégítse. Azonban ha tekintetbe vesszük azon mérhetlen előnyöket, miket az elérendő eredmény nyújtani fog, akkor semmiféle áldozattól visszariadni nem szabad. Annál kevésbbé, mivel a reá fordított költség még abban is bőséges kárpótlásra talál a termelvény hatványozott értékében.

Nézetem szerint *kivételesen nélkül minden utca fásítandó.* Ott, hol az utca szűk, a fásítás ritkábban, míg az elég széles utcákon sűrűbben eszközözendő. A csemeték a város kertésze által alkalmas területen lennének nevelendőek, még pedig számos, talajunkat és éghajlatunkat egyaránt szerető válfajú csemeték. Melyek kiültetésre alkalmas nagyságban lennének igénybe vehetőek. Minden utcában csak egyféle fa lenne ültetendő, azonban a fajok utcánként változást szenvedhetnek. De kell is, hogy szenvedjenek, mert hisz a cse-

meték mindenkor kell, hogy a viszonyokhoz alkalmaztassanak.

Igy többek között a szélesebb utcákban alkalmasabbak a lombos és alacsonyabb növésű, míg a keskenyebb utcákban a kevésbé lombos és magasabb növésű cseméték. Mindezek gondozásával a városi kertész lenne megfizendő, ki azokat szakszerűen kezelte, felügyele és ellenőrzése mellett.

Meggondolandó lenne, hogy egyes, a külsőbb periferiákon levő utcákban nem lehetne-e egy, mint más városokban tényleg a legjobb eredménnyel történik, *gyümölcsfákat elhelyezni*, illetve ültetni. Azok gondozását a háztulajdonosokra bízni, kik ennek ellenében élveznék a fák gyümölcsét. A tapasztalati tények azt igazolják, hogy kezdetben a gyermekesereg ellenszennével viseltetik ugyan ezen újítás ellen, azonban később, ha számos utcában gyümölcsfák már termést hoznak, akkor már avval megbarátkoznak, nem bántják sem a fát, sem annak gyümölcsét. E tekintetben az iskolákra vár az a feladat, hogy a gyermekesereget fölvilágosítsák a fák előnyeiről és őket visszatartsák azok okatlan bántalmazásától, megsértésétől.

Ezzel kapcsolatosan fel kell kelteni a közönségben a *virág- és kert-kultuszt*. Ebben a tekintetben szintén a város közönségének kell a kezdeményezést megtenni, mivel csak jó példák képesek a közönséget arról meggyőzni, hogy a világ-kultusz, közte a rózsakultusz stb. magát nagyon is kifizető foglalkozás, mely kisebb mérvben szórakozást is nyújt a vele foglalkozónak.

Van a város területén számos és széles utca, melyek platószerűen vannak kiképezve, azok begyöpesítendő, padokkal ellátandók lennének, ahol a közönség sétáit végezhetné és ha kívánja, pihenhetne is.

A terek szintén begyöpesítendő, virág és cserjékkel beültetendő, szóval kellemes tartózkodási és sétahelyé átalakítandók lennének. Mindezeket a szépitési bizottság szíves figyelmébe ajánlva, vagyok a tekintetes Szerkesztőségnek

kész szolgálja:
r. a.

Elhalasztották a debreczeni fősorozást

A honvédelmi miniszter leirata

Megirtuk annakidején, hogy Debrecen tanácsa az idei fősorozást március hó 19., 20., 21., 23., 24. és 26. napjaira tűzte ki s a honvédelmi miniszter az így szerkesztett működési tervezeteket jóvá is hagyta. Most azután, tekintettel arra, hogy az ujoncmegajánlás még elintézve nincsen s így a sorozásokat kitűzni nem lehetett, a miniszter a sorozást föl függesztette s erről a következő leiratban értesítette Debrecen városát:

Magyar királyi honvédelmi miniszter.

15.000/18—1914. szám.

Debrecen sz. kir. város közönségének

Budapest, 1914. évi február hó 5-én.

Minthogy az 1914. évi fősorozás időpontja most még nem állapítható meg pontosan, a cs. és kir. kiegészítő kerületi és a m. kir. honvédkiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg szerkesztett összes és így az általam is már jóváhagyott ujoncozási, utazási, működési tervezeteket *egyelőre föl függesztem*.

Mihez tartás és az állandó sorozó bizottságok elnökének, továbbá a sorozójárási tisztviselőknél megfelelő értesítése végett akként rendelkezem, hogy a kiegészítési kerületi parancsnokságok székhelyein rendszerint, valamint az említett székhelyeken kívül eső helyeken szervezett állandó sorozó bizottságok a véderőről szóló törvény végrehajtásának vonatkozó utasítás I. része 1. füzet 58. §-ának 3. pontjában meghatározott, össetleg attól eltérően megállapított napokon, *március hónapban, illetőleg április hónapban is*, amennyiben

ezen hónapban a fősorozás el nem rendeltetnék, egybegyűljenek és működjenek.

A miniszter helyett:

Karátsony,
államtitkár.

Debrecen város katonaiügyi osztálya természetesen a már meghatározott napokon fogja a sorozást megtartani, ha addig az erre vonatkozó rendeletet a miniszter kiadja.

Földre éhes a püspökladányi nép

Bajok a vallásalapítvány bérletei körül

E hó 10-én megjelent fenti című közleményünk kiegészítésül autentikus helyről a következők között kerültek a püspökladányi szomorú állapotokról és ennek okairól:

A püspökladányi vallásalapítványi birtokok egy részének bérlete e gazdasági év végével jár le és a bérletek árleltés utján bérbeadása május hóra várható.

Nagyon is érthető, hogy a 13.000 lelket számláló községben — tekintve azt, hogy a lakosságnak körülbelül 12.000 kishold, *elégge terhelt birtoka van* — igen nagy az érdeklődés és vágyakozás a bérletek után, ami teljesen jogosult is. A bérletek után áhítozók nagy tömegét azok képezik, akik 1—5 holddal, esetleg éppen semmivel sem rendelkeznek; akik a legcsekélyebb reménység nélkül álmodnak egy jobb jövőről.

Nagy baja Püspökladány község lakosságának az, hogy *teljesen szervezetlen*, nincsen meg közöttük az egyöntetű eljárás és, hogy széttagoltan az egyes érdekcsoportok mindegyike saját kezére, egymás ellen dolgozik. *Hányzik közülök az erős kéz*, aki az összes lakosságot egy táborba tömörítve, ellentállókba tenné.

Hogy pedig a fejtelenség okozta zavar nőttön nő, annak *magya a vallásalapítvány intézősége is oka, mert a legnagyobb tájékozatlanságban hagyja botorkálni a lakosságot*. Sőt újabbán a nádudvari határ felől eső ugynevezett *Makkod-pusztai és szomszédos határszeket*, amelyek nagyrésze terméketlen, szikes talaj, a vallásalapítvány 32 *koronás kibírhatalatlan áron* jegyeztette kisholdaként a nádudvarikkal, ami természetesen a ladányiakat még jobban elkeserítette; annál is inkább, mert a versengés csak a ladányiak hátrányára szolgálhat a bérleti árak megállapításánál.

Ebben a vázolt fejtelenségben egyedül az 1909. évben alakult s törvényszéki is bejegyzett „*Püspökladányi földhasznóbérlő szövetkezet*” az, amely csendesebben várja a fejleményeket, tekintve azt, hogy fennállása óta *többször kapott felsőbb helyről biztató ígéretet jogos kívánsága kielégítésére*. Ezen szövetkezetnek tagjai P.-ladány legszegényebb proletárjai, akik 5—6 év alatt tekintélyes tőkét raktak össze fillérekből és pedig a bérbeveendő földek óvadékának háromszorosát is kitevő összegben. Annyi bizonyos, hogyha annak idején ez életrevaló szövetkezeti eszmét azok, akik annak kerékkötői voltak, támogatták és ellene nem agitáltak volna; úgy ma az egész Ladány oly hatalmas, anyagi és erkölcsi szövetkezetbe volna tömörítve, hogy *biztos győzelemmel kerülhetne ki a bérletért való versengésből*.

Sörös István és társai szereplésén igazán nincsen semmi csodálni való, annál kevésbé, mert amióta Kiss Ferenc volt református lelkész — jelenleg debreceni ref. teológiai tanár — megvált a ladányi paróchiától nincsen a községnek egy agilis, népszerű vezetője sem és a lakosság tulnyomó része megfelelő vezető hiányában *saját községi előjáróságában is ellenséget lát*.

Különben Sörös István egy maga a multban többet tett örökös kilincselgetéseivel — mint napszámos, szegény ember — a föld- és házhely éhes ladányi proletárok érdekében, mint azok, akik jelenben akariák boldo-

gitani a jó ladányiakat. De nem is érthető az intézőkörök magatartása, mert ahelyett, hogy az arra igazán érdemes, szorgalmas, munkás, becsületes ladányiakat a multban is partfogásukba véve, megfelelő, jó bérletekhez juttatták volna, ahelyett *a határ nagy részét és javát néhány nagy bérlőnek adták bérletbe*; s bus ladányi polgártársaink egy része pedig Miskolcz és Nagyberezna vasuti töltéseihez kubikozta az idegen földet; míg a hazai ugaron idegenek boldogultak. Jelenben is igazán csak csodálkozni lehet azon, hogy *40 koronás bérösszegű ajánlatokat tesznek a lakosságnak akkor, amikor ezen ingatlanokat a lejáró szerződés alapján 16—20 koronáért bírták*.

Lehet talán azért, mert Ladányon rózsásabbak a gazdasági viszonyok, mint bárhol a földtekén.

Nóde ezeknek az állapotoknak meg kell szünniök, azt parancsolja embertársaink iránt köteles jóindulatunk; ki kell ragadni a zászlót az avatatlank kezéből, helyre kell állítani a békét ebben a jobb sorsra érdemes nagy magyar községben

Ugy adja az ur Isten!

Itt említjük meg, — azt hisszük a cikkiró iránti diskrecio megsértése nélkül tehetjük ezt — hogy a szóban forgó Püspökladányi földhasznóbérlő szövetkezetet Karacs Sándor, akkor ottani, jelenleg debreceni járásbírósi tisztviselő alapította a ma is elnöklő Mildner Béla római katolikus esperes közreműködésével s az akkori intelligenss s jobb módú osztály ellenszennével találkozva. Ellenszennével ugyanarra, hogy Karacs Sándor is éppen azért vált meg szülőföldjétől. Ugy tudjuk azonban, hogy ma is ő annak a láthatatlan vezetője.

Iskolák dolgai

A református tanítók gyűlése

A debreceni református egyház iskolaszéke ma ülést tartott, amelyen a tisztújításon kívül több igen fontos ügyet intéztek el. Ezek közt egy fontos egészségügyi intézkedést határoztak el: azt ugyanis, hogy az ifjúsági könyvtárak könyveit rendszeresen dezinficiálni fogják, mert eddig ez is egyik veszélyes inficiáló eszköz volt a vetegségek terjedése esetére.

Az ülésen mindenekelőtt a törvény értelmében újra alakították az elnökséget. Elnökké közfelkiáltással egyhanguan ismét Szele György lelkész lett, jegyzővé Szilágyi Bálint egyházi aljegyzőt választották meg.

Letárgyalta az ülés a tanítók ama panaszt, amely szerint a tél folyamán a város nedves fát adott ki az iskoláknak s így jól fűteni nem lehetett, ami a gyermekek egészségére ártalmas volt.

Az ülés a tanítók költözési költségeinek maximumát 100 koronában állapította meg. Kimondta és elhatározta, hogy az ifjúsági könyvtárak könyveit minden nagy vakációban, esetleg minden olyan alkalommal, amikor az iskolában fertőző betegség fordult elő, fertőtleníteni kell.

Végül a beteg Sáfár László központi igazgató helyettesítése után a gyengeelméjűek iskolájában a vallástannak tanításával Pánczél Jenőt, az Árpád-téri új segédlelkészt bízták meg.

Az ülés több kisebb ügy elintézése után véget ért.

Tamássy Géza dr.

belgyógyász, gyermekorvos,
a budapesti II. sz. belklinikán
v. orvosa

Rendel Piac-utca 31. szám

(Andráshy-Szilágyi-ház,
a városházával szemben)

d. e. 8--10-ig, d. u. 2--4-ig.

Az új debreczeni postapalota

Tavasszal kezdik meg az építést

Debrecenben évek óta vajudik a kérdés, hogy Debrecennek, amely a vidék egyik leghatalmasabb postai, távirati és telefontárcsájpontja, új, modern, tágas postapalotát kapjon. A kérdés most végre dülőre jutott és a kereskedelemügyi miniszternek egy ma érkezett leiratából, amelyet a debreceni kereskedelmi és iparkamarához intézett, bizonyos, hogy a postapalota építését még ez évben megkezdik. E fontos kereskedelmi érdek kielégítése a kormány jóakarátán kívül különösen Domahidy Elemér főispánnak, a kamarának, a városi tanácsnak, Csathó Zsigmond volt és Papp László jelenlegi postafőnöknek is köszönhető, mert ezek a tényezők buzgólkodtak azon, hogy a postapalota Debrecenben mielőbb felépüljön. A kérdés most már annyira elintézett, hogy a tervek is készen vannak s már csak a vállalati pályázat kiírása van hátra.

Az új postapalota megépítésével kapcsolatosan nyer kielégítést a debreceni közönségnek egy régi vágya, az ugyanis, hogy a mai nehézkes telefonrendszer helyett, amelynél csengetéssel kellett a föl hívást végezni, csengetést nem igénylő készülékkel cserélik föl, ami után a telefonozásnál nem kell majd hosszasan csengetni, mert a kagyló egyszerű lekasztásával végezhető el a központ föl hívása.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter ugyanis a kereskedelmi és iparkamarához intézett leiratában értesítette a kamarát, hogy a debreceni telefonhálózatnak a kért úgynevezett C. B. rendszerű készülékekkel felszerelését eszközölni fogja, mielőtt az új postapalotának még ez évben megkezdendő építkezései befejezést nyernek.

Kérdéssel fordultunk a postapalota építése és a telefonhálózatnak új rendszerű készülékkel való felszerelésének kérdésében Papp Lajos posta és távirat felügyelő urhoz, a debreceni posta főnökéhez, aki kérdéseinkre lekötelező szíveséggel a következőkben adta meg a fölvilágosításokat:

— Tudomásom van arról, hogy a debreceni új postapalota építésének ügye nemcsak tárcsával áll, hanem a teljes befejezéshez áll közel. Az alkalmas tervek már elkészültek, most vannak főn a kereskedelemügyi miniszteriumban felülbírást végett és tavasszal meghirdetik a vállalati munkákra a pályázatot s azok beérkezte és az ajánlatok mérlegelése után azonnal hozzákezdenek az építkezéshez. Hacsak — tette még hozzá tréfásan a postafőnök — tavaszra újból valami nagy balkáni krízis ki nem tör.

— Hogy hol épül föl az új postapalota, az még el nem döntött kérdés. Ebben a kérdésben még csak a jövő héten fog dönteni a miniszterium. Igen fontos kérdés ez, mert Bobula János műépítész a terveket a postaépület jelenlegi helyére készítette. Ha tehát a miniszterium úgy döntene, hogy nem a jelenlegi telken épülne föl az új postapalota, akkor új terveket kellene készíteni, illetve ezeket az újonnan kiválasztott telek méreteihez, fekvéséhez, körülményeihez átdolgozni.

— A C. B. rendszerű telefonkezelés behozatala teljesen bizonyos. A vezető-

ségnek ugyanis az a fölfogása, hogy minden nagyobb városi központban a mai régi rendszert a költségesebb C. B. rendszerű telefontárcsával cserélik föl. Ezt azonban csak nagyobb, megfelelő beosztással és helyiséggel bíró postaépületben tehetik csak meg. Ezért van az, hogy Szatmár, holott telefon-előfizetőinek száma a debrecenieknél egyharmadát sem teszi, már megkapta a C. B. rendszerű telefont, mert új postaépülete van. Debrecenben az új rendszert csak azért nem lehetett bevezetni, mert nem volt megfelelő épülete. A C. B. rendszer ugyanis több helyiséget igényel. Most azonban teljesen bizonyos, egészen kétségtelen dolog, hogy Debrecen az új postapalotával a C. B. rendszerű telefont is megkapja.

A postapalota helyének kérdésében azt az értesítést nyertük, hogy e tárgyban Domahidy Elemér főispán a múlt héten értekezletre hívta magához az illetékes ténnyezőket, a város, a posta, a kamara képviselőit s ez értekezleten, amelyen a kereskedelemügyi miniszterium egy magas rangú vezető embere is részt vett, nagyrésztben megállapodás is történt a postapalota helyére vonatkozóan. A döntés e hó 16-án lesz a miniszteriumban, lehet, hogy a döntés formászerűen nem nyer rögtön elintézt, de a lényegben a döntés megtörténik.

— Berzeviczy Albert a politikai eseményekről. Fővárosi tudósítónk jelenti: Berzeviczy Albert ma a Budai Polgári Kör estélyén beszédet mondott. Ő — mondta — már régen aggodalmát nyilvánította, hogy az ellenzék távolléte alatt menjen keresztül a házszabályrevízió és a választójogi törvény, bár ehez föltétlenül joga van a többségnek és a meghozott törvényt, vagy házszabályt meg nem lévőknek tekinteni nem lehet. A választójogi törvény megfelel a munkapárt hirdetett elveinek. A házszabály nem tulszigoru, mert hiszen legutóbb is obstrukciót tudott rendezni az ellenzék, amely nem egyszer kénytelen meghajolni a házszabály előtt és elismerni annak jogérvényét. Azt tartja, hogy a sajtótörvény a helyes közép-úton halad. A román paktum adatait ismeri s megállapítja, hogy semmi olyan nincs benne, ami a magyar nemzetet, vagy a magyar nemzeti kulturát sértene. A margitszigeti ügyben helyesen járt el a miniszterelnök.

Kovács János a váradi rabkórházban

Megrázó jelenetek a kórteremben

A nagyváradi véres családi drámának szerencsétlen hőst, Kovács János debreceni hentesmestert, aki feleségét agyonlőtte, mostohaleányát pedig életveszélyesen megsebesítette, aztán pedig öngyilkossági kísérletet követett el, tegnap délután a Biharmegyei közkórházból átszállították a rabkórházba. — Kovács János állapota ugyanis tíz nap alatt annyira javult, hogy most már túl van minden veszélyen és teljes felépülése már csak napok kérdése.

A Biharmegyei közkórház gondnoksága tegnap délben értesítette a rendőrséget, hogy Kovács János állapota annyira javult, hogy átszállítható a rabkórházba. — Tegnap délután négy órakor a mentők, egy detektívvvel együtt megjelentek a közkórházban s a feleséggyilkos henteset elszállították.

Kovács János az utóbbi tíz nap alatt nagyon megfogyott és megtört. Az egykor erőteljes ember összeesett és bajszatlan arcával olyan, mint egy vén gyermek. A detektív fölcsókolta, hogy készülődjék, mert a mentők átviszik a vizsgálóbírószobához. A detektív szavaira a szerencsétlen ember egész testében megremegett.

— Adják ide a szemüvegemet — mondta gyöngye, remegő hangon — nem látok nélküle.

Szöke István dr. kórházi segédorvos új kötésekkel látta el Kovács János fejét, nyakát, kezét. Azután előhozta egy dobozt, amelyben tiszta fehérnemű és egy jó öltöny volt. A leánya küldte Debrecenből.

Lassan felöltözött Kovács. Majd előhozta a ruharaktárból egy csomagot, amelyben a szerencsétlen ember véres ruhái voltak. Kovács kibontotta a csomagot és a véres mellény zsebeiben kezdett kutatni. Az egyik mellényzsebből egy kis fényképet húzott elő. Női arckép volt. Rajta megaludt vércsöppek.

— Az én drága feleségem! — tört ki Kovács János. — Szegény, szegény asszony!

És ezzel ajkához kapta a véres arcképet és csókolgatni kezdte. Közben hangosan zokogott.

Két mentő állott közvetlen mellette, akik vigasztalni akarták, de Kovács János abban a pillanatban zokogva összeesett és ráborult a kórágóra. Szöke dr., az ápoló testvér és a mentők tértették magához.

A nagy teremben a betegek meghatva nézték a megrázó jelenetet. Kovács, amikor magához tért, újból megcsókolta feleségének véres arcképet és aztán zsebébe rejtette.

Amikor az öltözködéssel kész volt, odalépett Szöke drhoz és megköszönte neki a gyógykezelést, aztán pedig az ápoló nővérhez ment, kezét csókolta neki és sirva bucsuzott tőle. A terem betegei pedig utána kiáltottak a mentők karján távozó embernek:

— Isten vele, Kovács ur!

A mentők kocsiba tették Kovács Jánost és átszállították a vizsgálóbíróhoz, ahol Kolb Géza vizsgálóbíró vette át, aki intézkedett, hogy Kovácsot azonnal a rabkórházba helyezték el.

Egyik nagyváradi tudósítás szerint a véres tragédia második áldozatának, Demjén Mariskának az állapota egyre súlyosbodik és egyre komolyabbá válik. A hátán levő sebe ugyanis üszkösödésbe ment át, ami magasfokú lázat idézett elő.

A kórház orvosai mindent elkövetnek, hogy a szerencsétlen fiatal asszonyt meg-

!!
Debreczen legnagyobb,
pazar fényvel és kényelemmel
berendezett mozgószínháza ::

AZ
URÁNIA

(EGYHÁZ-TÉR)

néhány nap múlva megnyílik.

850 ülőhely.

Buffé-, dohányzó-, várótermek

TELEFON 12-51.

mentsék az életnek. Valószínű azonban, hogy Demjén Mariska is áldozata lesz a családi drámának.

Aktiváltathatják magukat a tartalékos tisztek

A hadügyminiszter és honvédelmi miniszter rendeletei

Katonai körökben napok óta szenzációs dologról beszélnek. Híre terjedt, hogy a hadügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a *hadserg tartalékos tisztjei aktiváltathatják magukat*. E két katonai minisztérium rendelete azért szenzációs, mert a tartalékos tisztek aktiválását körülbelül öt évvel ezelőtt beszüntették és azóta még a legnagyobb protekcióval is fölötte kétséges volt, hogy a tartalékos tisztek az aktiválás iránt beadott kérvényét kedvezően intézik el.

A hadügyminiszternek és a honvédelmi miniszternek öfelsége jóváhagyásával ellátott rendelete most még a hadtestparancsnokságoknál, illetve a hadosztályparancsnoknál van és szolgálati uton fog leérkezni az ezredparancsnokságokhoz. A rendelet kibocsátására az készítette a katonai minisztériumokat, hogy a *hadsergben kevés a katonatiszt*. Hetven százalékkal kevesebb a kellenél. Ennek oka nem abban keresendő, mintha a katonatiszti pálya iránt ma már nem mutatkoznék olyan rokonszenv, mint ezelőtt, hanem abban rejlik az ok, hogy a felemelt legénységi létszám, meg a közeljövőben bekövetkező két éves katonai szolgálat több oktató-tisztet igényel. Köztudomású, hogy a hadvezetőség még az altiszteket is továbbszolgálatra igyekszik rábírní, mert a felemelt legénységi létszámmal a mai továbbszolgáló altisztek száma nem arányos.

A helyőrségek tisztikara élénk érdeklődéssel várja most a miniszter rendeletét, amely a közeli napokban fog megérkezni. A rendelet úgy szól, hogy a visszamaradni szándékozó egyéves önkéntesek önkéntesi évük letelte után a tisztvi vizsga sikeres letelével nyomban mint aktív őrmester, kadet, aspiráns szerepel és azok a tartalékos tisztek pedig, akik aktiváltatják magukat, épp úgy haladnak elő a rangfokozatban, mintha önkéntesi éveiktől kezdve megszakítás nélkül szolgáltak volna, ami alatt az érthető, hogy a civil életben eltöltött idő is aktív szolgálati időnek számít.

A hadügyminiszternek és a honvédelmi miniszternek a tartalékos tisztek aktiváltatására vonatkozó rendelete kétségtelenül

élénk feltűnési és sokakban örömet fog kelteni, mert köztudomású, hogy sok olyan tartalékos tiszt van, akinek az aktivitás iránti kérvénye hónapok, sőt pár év óta a hadügy-, vagy a honvédelmi minisztériumban hever elintézetlenül. Előreláthatóan ezek a kérvények most gyorsan nyerne elintéztést és a közel jövőben azok az urak, akik eddig a csendes polgári élet terheit viselték vállukon, mint fess katonatisztek fognak közöttünk megjelenni.

!! A bécsi, londoni és párisi kiállításokon !! aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert : :
mint legjobb arczéplő szert, melynek használatától minden szeplő és mélyfolt három nap alatt eltűnik !
Ára 1-1 korona.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

gyógyszertárban

Kossuth-utca 8. A színház mellett.

Sikkasztó debreceni ügynök

Az Erber-Fleischmann nagykereskedő céget 4000 koronával károsította meg

Lapunk tegnapi számában röviden már jelentettük, hogy a helybeli „Erber és Fleischmann” nagykereskedő-czégnél nagyobb arányú sikkasztásnak jöttek a nyomára, amelyet a cég egyik alkalmazottja követett el.

Az Erber és Fleischmann posztónagykereskedő cég nagy piacot teremtett magának Magyarország keleti és északkeleti részén. A szatmári, ungvári, munkácsi, nviregyházi kisebb kereskedők állandó vevői, akikkel ügynökök útján tartja fenn az üzleti összeköttetést.

Pár évvel ezelőtt a cég Goldstein Henrik debreceni illetőségű fiatal kereskedőt alkalmazta utazó ügynöknek. Goldstein kitűnő üzletembernek bizonyult, aki egy nagy sereg új üzletfelet szerzett a cégnek, amely a legteljesebben megbízott benne. S éppen ez a bizalom okozta aztán azt, hogy a bűn útjára tévedt.

Goldstein — aki egyébként jól keresett — állandóan kártyázott s legnagyobb részét kisebb-nagyobb veszteségekkel. Nagy családja is volt, felesége és négy gyermeke, nagyon természetes tehát, hogy a kártyázás szenvedélyének kielégítéséhez kevés volt a rendes üzleti jövedelem. Adósságokba keveredett, s ekkor, hogy megszabaduljon az anyagi gondoktól csalásra, illetőleg sikkasztásra vetemedett.

Sorra bejárta a cég üzletfeleit s azoknál levő kinlevőségeket — amijhez joga nem volt — fölszedgette és a pénzzel nem számolt el. Mintegy négyezer koronát sikkasztott ilyen formán, s amikor látta, hogy a sikkasztásokat nem leplezheti tovább, megszökött.

Az Erber-Fleischmann cég csak a napokban jött rá a sikkasztásokra. Goldstein január elején üzleti köruttra ment, Ungvárról és Kisvárdáról küldött is be megrendeléseket, amelyeket a cég szállított is, de amikor most február elején kiküldte a vidéki kereskedőknek az üzleti számlákat, mindenünnét az a válasz érkezett, hogy a követeléseket Goldstein Henrik, a cég utazó-ügynöke vette föl. A cég ekkor már gyanakodni kezdett s

e hó 3-ikán irt egy levelet az akkor Munkácson tartózkodó ügynöknek, hogy azonnal jöjjön vissza Debrecenbe s a fölvevett pénzekkel számoljon el.

Goldstein azonban erre a levélre nem reagált, hanem megszökött. Irt ugyan egy levelet az itt lakó feleségének, de abban egyáltalán nem tett említést a dologról.

A cég, amikor látta hogy Goldstein sem nem jön Debrecenbe, sem nem ír, megette a bűnvádi följelentést ellene tegnap. A följelentés többrendbeli sikkasztással és többrendbeli okirathamisítással vádolja meg az utazó ügynököt, aki okirathamisítások útján követte el a sikkasztásokat.

Különböző — a cég vízjeggyel ellátott — nyomtatványokat, számlákat készített, amelyekre ráhamisította a cégjegyző aláírását; ezt látva a vidéki üzletfelek, megbíztak benne és tartozásaikat ő neki fizették ki.

A följelentés alapján a debreceni rendőrség megindította az eljárást és táviratilag közölte a sikkasztó utazó-ügynök személyleírását az összes magyarországi rendőrhelyekkel s a külföldi kikötő-állomásokkal, mert nem lehetetlen, hogy Goldstein Amerika felé vette az útját.

Színház

* A „Pygmalion” bemutatója. (A színházi iroda jelentése.) Csütörtökön, február hó 12-én mutatja be a színház Bernard Shaw 5 felvonásos vígjátékát, a „Pygmalion”-t. Az újdonság, amely a Vígyszínházban rendkívül nagy sikert aratott, Debrecenben a következő főszereplőkkel kerül színre: Bányai Irén, H. Serfőzi Etel, Uti Gizella, Szentiványi Gitta, Fehér, Kassay, Bérczy, Madas, Rónai és Kormos. A premier C) bérletes.

* A „Kiskirály”. (A színházi iroda jelentése.) Kálmán Imre legújabb operettje a „Kiskirály” már annyira össze van tanulva, hogy a legközelebbi előadásra ki fogja tüzni az igazgatóság. Ahhoz nem kell különös jóstehetség, hogy amint tavaly a „Cigányprimás”, ugye ezidén a „Kiskirály” lesz a legnagyobb sláger az operett terén.

* A „Takarodó” vasárnap délután. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután Bayerlein katona-dramája, a „Takarodó” fog színrekerülni mérsékelt helyárrakkal. A fő női szerepet Halassi Mariska játssza. Az összes szereplők ugyanazok, mint az esti előadásokon voltak. Jegyek e mérsékelt helyáru előadásra, péntek reggeltől kezdve válthatók a színházi pénztárnál.

MAUTHNER ÖDÖN

CS. ÉS KIR. UDVARI
MAGKERESKEDÉS
BUDAPEST.

HUNGÁRIA

ÁLTALÁNOS :: BIZTOSÍTÓ :: RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖZPONTI SZÉKHELY: BUDAPEST, VII. KAROLY-KÖRUT 3.

Részvénytőke 6 millió korona.
Biz'onsági alapok 1913. év végén közel
22 millió korona.

Debreceni vezérügynökség: Piac-utca 38. szám.
Telefon 816.

Kartellen kívül

előnyös díjak és feltételek mellett köt:
Élet-, tűz-, baleset-, szavatosság-, betöréses lopás elleni, üveg-, jég- és állatbiztosításokat.

Vezérképvi elő: GERÉBY PÁL.

Ügynököket és üzletszerzőket Hajdú és Szabolcs vármegyeekben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legújabb :: **kézimunkák** a legolcsóbb :: árban. ::
TELEFON 298. SZÁM

HIREK

— **A királynál.** Bécsből táviratozzák: Berchtold gróf külügyminiszter tegnap délután hosszabb kihallgatáson jelent meg a király előtt és folyó ügyekről tette neki jelentést. A kihallgatáson szóba kerültek a Wied herceg közel álló bécsi tartózkodásával összefüggő kérdések is.

— **A görög miniszterelnök Tisza grófnál.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Venizelos görög miniszterelnök ma délelőtt Budapestre érkezett, meglátogatta Tisza István gróf miniszterelnököt.

— **Ezredes a király ellen.** Bukarestből táviratozzák: A lapok jelentik Szófiából: A hadügyminiszter parancsára letartóztatták Cabuchi ezredest az 57. gyalogezred parancsnokát. Jól értesült körök szerint a letartóztatás a király ellen szőtt katonai összeesküvéssel van kapcsolatban.

— **Távózó hadtestparancsnok.** Bécsből táviratozzák: Ziegler hadtestparancsnok a mai nappal 3 hónapi szabadságra ment, melyről már nem tér vissza állásába. Utóda Schemua Balázs, volt vezérkari főnök, lovassági tábornok lesz.

— **A főrendiház bizottságai.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főrendiház több bizottsága ma ülést tartott, amelyen a képviselőház által letárgyalt jelentéseket és javaslatokat intézték el.

— **A svéd királyválság.** Stokholmból táviratozzák: Veszedelmes méreteket öltenek a tüntetések. Tegnap is hatalmas demonstrációk voltak részint a király mellett, részint a távozó kormány érdekében. Mikor a miniszterelnök a királyi palotából visszatért, átnyújtotta lemondó kérvényét, a közönség lelkes ovációt rendezett mellette. Délután a város közepén nagy tömeg gyűlt össze, mely az audiencia eredményét várta. Néhány ezer ember feketélt a királyi palota környékén, ellepte a kastély lépcsőházát, hazafias dalokat énekelt és éltette a dinasztíát. A király megjelent az erkélyen és köszönetet intett a népsokaságnak, amely azután elszéledt. A tömeg soraiban ilyen kiáltások is sűrűn hallatszottak:

— Le a királlyal! Éljen a köztársaság!

A menet a képviselőház elé vonult, ahol demokrata képviselők szónokoltak a köztársaság mellett.

— **Parlamentí örökkel kivézetett ügyvéd.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az összefüggéstartó bizottság ma tárgyalta Bánffy Miklós gróf ellen beadott bejelentést. A bejelentő helyett Verébelyi dr. budapesti ügyvéd jelent meg. Miután ez az elnök kérdésére beismerte, hogy fele nem beteg, az elnök felszólította, hogy hagyja el a termet. Ezt Verébelyi nem tette s azt mondta, hogy ő csak harhatalmi erőszakra távozik. Ezt a szivességet az elnök megtette neki és a parlamentí örökkel kivézetette.

— **A munkanélküliek érdekében.** Az inséget szenvedő munkanélküliek érdekében a nemesen gondolkodó és érző emberek százai sietnek adományaikkal a nyomort enyhíteni. Ezt az alkalmat Suchán Rezső az Uránuszínház igazgatója is megragadta s Rostás István főkapitánynak bejelentette, hogy két nap — ma csütörtökön és holnap pénteken — tartandó előadások befolyó tisztajövedelmét a debreceni munkanélküliek javára fordítja. Az igazgató eme áldozatkészségét és nemes cselekedetét nagyon melegen ajánljuk a mozilátogató közönség szíves figyelmébe, annál is inkább, mivel ez alkalommal a szoktnál is jobb műsort állított össze. Az előadások rendes helyárral 6 órakor kezdődnek, folytonos bemenettel.

— **Szabad Iskola.** Egy magasnívójú irodalmi előadás élvezésében volt része tegnap este a Szabad Iskola nagyszámban összegyűlt disztigvált közönségének; ez alkalommal ugyanis Kuthy Sándor dr. ügyvéd, író tartott Jacobsen Jens Péter irodalmi munkásságáról ismertetést. Annak az írónak az életét és irodalmi munkásságát ismertette, aki mindössze csak 30 évet élt át, aki csak csendben, minden feltűnés nélkül, hijjával minden nagy eseménynek, valóságos remekműveket alkotott. Munkáiba annyi emberismeretet, annyi szépséget vitt be, az életnek minden oldalról való látsát, noha hazája határain túl csak egyszer volt távol Olaszországban. Műveiben a természet szépségeit, a leírásnak annyi szimpompájával, a kedélynek állandóan annyi frissességével írja le, hogy ez mindig feledhetetlen hatást gyakorol az olvasóra. Az általa leírt történetekben a hangok ezerféle árnyalatait juttatja érvényre és közben mindig figyel a gondolatok legparányibb unaszára is. És akkor, amikor Jacobsen feldolgozza eseményeit, nem törődik semmiféle formával, nem gondol a szerkezettel, a legegyszerűbb eszközökkel a legtitkosabb művészetet képes produkálni; úgy tesz, mintha hangfogóval dolgozna. Ezért teremtetett nemcsak hazájában, Dániában iskolát, hanem Németországban is. Kuthy dr. igazán ragyogóan szép előadását a közönség a legnagyobb figyelemmel kísérte és őt előadása végén lelkesen megtapsolta. A Szabad Iskola ilyen módon szolgált hallgatóinak egy kellemes, élvezetekben gazdag előadással. L. B.

Csütörtökön Haranghy György, a Debreceni Első Takarékpénztár cégvezetője, a budapesti Kamara-Klub volt elnöke a színes fotografozásról tart előadást, mely művészi kivitelű vetített képekkel lesz kísérve. Bizonyára nagy számú hallgatóság vesz részt e szemet, lelket gyönyörködtető előadáson, mely este 6 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1. c. II. em.). Tekintettel a már is megnyilvánult óriási érdeklődésre ez alkalommal az ülőhelyekre számozott-jegyek lesznek érvényesek, melyek a terem előtt adatnak ki.

— **Akinek teher az élet.** Szabó Juliánna Hadházi-ut 16. szám alatt lakó cselédeány ma este öngyilkossági szándékkal zsiros szódát ivott. Az öngyilkosságot hozzátartozói még idejében észrevették, úgy hogy kisebb belsősérüléseken kívül komolyabb baja nem történt. Az öngyilkosságot szerelmi bánatában követte el.

— **Adomány a munkanélkülieknek.** A Stern-féle kefégyár munkásai e hó 8-ikán tartott kedélyes-délutánjuk tiszta jövedelmét, mintegy 23 kor. 40 fillért a főkapitány útján a munkanélküliek segély-alapjának adományozták.

— **A műpártoló egyesület választmányi ülése.** A debreceni műpártoló egyesület választmányja ma délután tartotta meg ez évi első ülését Magoss György dr. főügyész elnökléte alatt. A választmányi ülés Zoltai Lajos amaz indítványát vette tárgyalás alá, hogy Debrecennek szabadkirályi várossá való emelkedésének kétszázadik évfordulója és a debreceni egyetem megnyitásának alkalmából művészi kivitelű emlék-plaketteket készíttessen az Egyesület. A választmány elfogadta az indítványt s egyben megbízta az indítványozó Zoltai Lajost és Bakoss Tibor festőművészt, hogy a kivitel módozatai és költségei felől érdeklődjék a plakett-készítő művészek körében s a következő választmányi ülésen a már kész terveket nyujtsák be. A választmány végül a legközelebbi közgyűlés idejét március 22-ikére tűzte ki.

— **Művészi esemény.** Fedák Sári, Rátkai Márton, Thury Elemér, Deési Alfréd felépte, a „Rablék“-ben péntektől kezdve az „Apolló“-ban.

— **Katonai aviatikai csapat Debrecenben (?)** Bécsből jelentik: A hadvezetőség elhatározta, hogy újjászervezi a hadsereg aviatikai csapatait. Az első ujítás az lesz, hogy külön repülő gápszázalókat állít fel, amely egy törzsből, négy századból, a megfelelő raktárakból és műhelyekből áll. Minden századnak huszonhat repülőgépe lesz. A négy század állomáshelyét természetesen már a békében is a stratégiai szempontok szerint jelölik ki. Az eddigi megállapodások szerint a négy új repülőgép-század állomáshelye: Bécs, Krakó, Szerajevó és Görz lesz. Az új századok mellett természetesen megmarad az eddig felállított tíz repülőgép-park. A tíz repülőgép-park közül 2—2 Wiener-Neustadtban, Aspernbén és Mosztárban, 1—1 pedig Fischamendenben, Ujvidéken és Krakóban van. A régi repülőgép-parkok mellé még ebben az évben hat újabb parkot állítanak fel, ezek közül egyet Budapest közelében, egyet egy tiszántuli magyar városban és pedig hirt Debrecenben, egyet Erdélyben. A fejlesztési program több évre szól. 1915-ben hat újabb repülőgép-osztály szervezése következik, amelyek közül kettőt Magyarországon állítanak fel.

— **A vasárnapi munkásképző.** A vasárnapi munkásképző most vasárnap tartotta ez évi második ciklusának harmadik előadását a szokás szerint a termet színültig megtöltő publikum előtt. Sztankay F. Béla a munkásképző elnöke szép szavakban üdvözölte a közönséget, majd Császi Elek költeményt adott elő lendülettel. Petrovics Emil festőművész ipariskolai rajztanár előadása volt a népművészetéről. A művészetért való rajongással teli előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta végig és hálás tapsal jutalmazta. Végül Mayer István művésziesen természetes előadásában monológot adott elő. A közelebbi előadást e hó 15-én vasárnap délután a fémipari szakiskola nagytermében tartja meg, amikor Hatvani József „A babonáról“ címen fog tanulságos és élvezetes előadást tartani, ezen kívül a „Kosuth-dalkör“ szerepel.

— **Meghívó.** A „Debreceni Nyomdász Sport-Club“ évi rendes tisztújító közgyűlést f. hó 15-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartja meg a Kis-Munkás-Oththonban (Maróthy-u. 4. sz.), melyre egy a rendes- mint a pártoló-tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

— **A közkedvelt Rulof** ma este utoljára lép föl az Apollóban.

— **PéNZ-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett Mentze Henrik újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

URANUS

Korona-Passagó   Telefon 3-28.

CSÜTÖRTÖKÖN — PÉNTEKEN
február hó 12-én, 13-án

Jóteknycélú előadások !!

a debreceni munkanélküliek javára.

8. A HALÁLSZIKLA

Jelöltést keltő filmtörténet 2 felvonásban.

1. Zene.
2. Kirándulás Kontinentbe. Színes természeti felvétel.
3. A közös barát. Amerikai életkép.
4. Különös levélszekrény. Rendkívül mulattató.
5. A kutyanyíró. Kavargató jelenetek.
6. A whykís ügy. Amerikai humoreszk.
7. Mörög a szerelem áldozata. Vigjáték.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától Minden kép után van bemenet Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárral! Bérlet-, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek.

SZOMBATON — VASÁRNAP: febr. 14-én, 15-én

A LÉLEKUPÁR

orosz erkölcsdráma 3 felvonásban és a kiváló kíséző műsor.

Ha szolid és megbízható vízvezetési, vagy villanyvilágítási munkára van szüksége, forduljon

Vízvezetési bekötések, legmegbízhatóbb ejektoros kutak. Teljes fürdőszoba-berendezések.

SÁFAR MIKLÓS
villamosvilágítási és vízvezetési vállalatához
DEBRECEN, DARABOS-UTCA 50. SZÁM. Széj 422.

Villamos csillárok olcsón nagy választékban. Kedves fizetésű feltételek.

Kultur-est. A „Katolikus Népszövetség Otthon” e hó 10-iki kultur-estjén Melan Márton vallásnár nagyszabású előadást tartott e címen: „Magyarország viszonya a római szent székhez”. Alapos és biztos történeti tudással fejtegette a nem könnyű témát. A megjelent szép számú közönség feszült figyelemmel halgatta a mindvégig érdekes előadást s a végén lelkesen ünnepelte a nagy népszerűségnek örvendő előadót. Vasárnap délután 5 órakor a Kath. gimnázium tornatermében értekezlet lesz, amelyen az ünnepi beszédet Boros Alán dr. győri benecés-tanár, a kiváló szónok tartja.

Halálos szerencsétlenség fegyvertisztogatás közben. A hajduhadházi csendőrs távirati uton jelentette ma reggel a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Csibi Márton 40 éves gazdálkodót véletlenül agyonlőtte egy Szojer András nevű fiatal legény. Szojer tegnap estefelé a töltött vadászfegyvert tisztogatta, amikor bejött hozzá Csibi. Éppen szembe ült le vele s javában beszélgettek, amikor a fegyver valamiképpen elsült s a löveg az öreg Csibit találta. A fiatal legény azonnal orvosért szaladt, segíteni azonban már nem lehetett. Csibi pár percnél kiülődés után meghalt. A kir. ügyészség megindította az eljárást.

Az „Indusok harcában” aki még nem gyönyörködött az Apollóban, az okvetlenül nézze meg.

Rablótámadás az országuton. Berettyóújfalui határában van Magvari János gazda tanyája. — Tegnap este bement Magvari egyik újfalui korcsmába és mulatni kezdett. Csakhamar mellé telepedett Tikász Lajos és Papp Ferenc. Mind a ketten fiatal mulatók legények. Magvari éjjel felé már elázott és haza akart menni, de még a korcsma ajtajában elesett. Be volt rugva úgy, hogy egy lépést sem tudott tenni. Meokérte a két legényt, hogy kísérjék haza. Tikász és Papp szívesen vállalkoztak, mert tudták, hogy az öreg zsebében még vagy 50 korona huzódik meg csendesen. Alig is értek ki a községhől, átölték Magvart, leteperték a földre és késsel megszurkálták, kivették a zsebéből 46 koronáját és odébb állottak. Magvari az ütlegek hatása alatt kijózanodott és segítségért kiabált. A közeli házakból kiszaladtak az emberek, felszedték a vérben fetrengő embert és a csendőrséget értesítették. A csendőrök azonnal megkezdtek a nyomozást, végigjárták a korcsmákat és egy mulató-helyen meg is találták a két legényt, akiket letartóztattak.

Napoleon életéből merített korthü felvétel már csak ma látható az Apollóban.

Rendőri hírek. Frandhaler Oszkár né ma délelőtt panaszt tett, hogy valaki lakásának konyhájából több ezüst evőeszközt elloptott. Hajdu János Csapó-utca 19. szám alatt lakó pincér főjelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki ládájából 50 korona értékű szivarneműt elloptott. A rendőrség megindította az eljárást.

Azonnali belépésre keresek egy elsőrangú mindenest főzőnőt. Cím a kiadóban.

Aspirin tabletták

: fejf és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer:

A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettá á 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható.

Modern két szobás lakást

fürdőszobával keresek május 1-re. Cím a kiadóhivatalban.

Nyomor elől a hatálba. A mindennap nyomorúsága elől futamodott meg ma délután Kántor Ferenc 42 éves kőművesegéd, aki a Beresényi-utca 51. szám alatti lakásán fölakasztotta magát. Kántor az múlt év augusztus óta munkanélkül volt feleségével és három kis gyermekével a legnagyobb nyomorban élt, s a józan életü, szorgalmas munkás annyira elkeseredett e miatt, hogy öngyilkosságra szánta el magát. Ma reggel, amikor felesége elment hazulról, Kántor odahaza maradt a gyermekekkel. Ez alatt az idő alatt követte el az öngyilkosságot. Bement az udvaron levő kis fűskamarába s ott egy szegre fölakasztotta magát s mire észrevették már kiszenvedett. Levelet hagyott hátra, amelyben nagy nyomorúságát említi meg öngyilkossága okául.

Osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán 10,000 koronát nyertek: 2439 44698.

5000 koronát nyertek: 55492 94446.

2000 koronát nyertek: 37064 64391 65973.

1000 koronát nyertek: 32905 73040 87906 89949 99393.

Azonkívül kihúztak 500 és 170 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

A táp- és gyógyereje

a csukamájolajnak általánosan ismeretes, de épen úgy az a tényállás is, hogy csak kevesen tudják ezt a kellemetlen ízű és nehezen emészthető olajat bevenni. Aki ellenben ehelyett a Scott-féle csukamájolaj-emulsióhoz fordul, sohasem fog a közönséges halolajhoz visszatérni, mert ez a készítmény oly jóízű és könnyen emészthető, hogy úgy nagyok mint kicsiniek örömet okoz bevenni. Ezen jó tulajdonságához még az az előny is járul, hogy összetétele folytán a Scott-féle csukamájolaj-emulsió tápérték tekintetében a közönséges halolajat messze felülmúlja és szedése úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél mindenütt helyén való, hol a testet tartós erőhöz akarjuk juttatni.

Hálás után, előrtőnedésnél, nehéz fogzásnál, gyenge csontalkatú gyermekeknél, betegség után, fogzásnál és ehhez hasonló esetekben. De Scott-féle emulsióknak kell lenni és nem másnak!

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógytérben kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címre Wien VII, egy gyógytár utján próbándagot küldünk.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A rutén pör. Máramaroszigetről jelentik: Ma folytatta a törvényszék a tanuk kihallgatását, amelynek során még jobban bebizonyosodott, hogy nem vallási térítésről, hanem politikai mozgalomról van szó.

§ Megakarta ölni az apját. Békés családi életet élt Hosszupályiban 23 évig Orosz Sándor gazdálkodó. Orosz házat, földet szerzett magának s családjával, feleségével, két leányával és fiával boldogan éltek. Az 1912-ik évben azonban Orosz Sándor idős fejével beszeretett egy fiatal menyecskébe. A fiatal asszony kedvéért Orosz elzavarta a házából családját, akik Monostorpályiban telepedtek le. Nyolc hónapig csendesen élt a kis család Monostorpályiban. Időközben azonban Orosz szerelme is lelohadt, azután az asszony nélkül maradt gazdaság is pusztulni kezdett, úgy, hogy július hó 28-án beállított Orosz Monostorpályiba elűzött családjához és követelni kezdte, hogy idősebbik leánya menjen haza a tanyára rendezkedni a gazdaságot. A leány vonakodott egyedül hazatérni, mire Orosz dühbe gurult és megverte a leányt. A brutális apa eljárása vérbe borította fiának agyát s az ifjú Orosz Sándor felkapott egy fejszét, amellyel három csapást mért az apjára. A fiu jelentkezett a

csendőrségen, amely letartóztatta. Ifjú Orosz Sándor ma állott a debreceni esküdtbíróóság előtt felmenő ágbeli rokonon erős felindulásban elkövetett szádékos emberölés kísérletének vádjával. Az esküdtszék elnöke dr. Nagy Kálmán törvényszéki bíró volt, a vádat dr. Magoss Kálmán kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Fehér Mór ügyvéd látta el. Az esküdtszék bűnösnek mondta ki Orosz Sándor, akit a bíróság két évi fegyházra ítelt. Elítelt semmisségi panasszal élt.

Alapítva 1782

BACZEWSKI J.A.-LEMBERG
C.S. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

Baczewski
féle likörök

Kitűnő minőségek

mindenütt kapható

NYILTTÉB.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar állam	857.0
Magyar állam	64
Magyar állam	4.70
Magyar állam	729.60
Magyar állam	57.75
Magyar állam	861.
Magyar állam	746.
Magyar állam	681.

Magánleszámtól való kamatláb

Bécs 4 1/2 % Berlin 3% London 1 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Strasser és társak dobr. ártományos társasági jelentése	
Bécs májusra	10.80
októberre	11.89
1914. ápr.	8.90
Bécs októberre	9.08
áprillisa	9.08
Zala októberre	7.62
áprillisa	7.62
Tenger 1914 év júl	9.88
máj	9.88
Készaru változatlan.	

Etvágytalanság, gyomorgörcs, emésztési zavaroknál a legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

PRÓBAÜVEG 40 FILLÉR.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Plac-utca 30. szám.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Placz-utca 26—28. sz.

Az új városi bérház
fényesen berendezett
szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN,
Kistemplombazár
Hajdúvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon,
Kész fehérnemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek

Óriási raktára !!

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

— elgyöngült erőik helyreállítását előmozdíthatják, ha —

Evaton-tablettákat

használnak. — Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét.
Próba K 4-20, fél doboz K 10—, egész doboz K 18—
utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Cím:

ST. MARKUS-APOTHEKE

FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE

WIEN, III., HAUPTSTRASSE 130.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

788 sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1913. évi 26889. számú végzése következtében dr. Kemény Viktor ügyvéd által képviselt Bunzlau és Weiner javára 150 korona s jár. erejéig 1913. évi október hó 30-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: férfi és női cipők nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pü. pökladányi kir. járásbíró 1913. évi V. 208. számú végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi május hó 16. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 60 koronában biróilag már megallapított költségek erejéig Püspökladányban, végrehajtást szenvedett üzletében leendő megtartására 1914. évi február hó 16. napjának delutáni 1/2 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajduszoboszlón, 1914. évi február hó 1. napján.

Pál Ferenc, kir. bír. végrehajtó.

Levélbélyegeket

30.000 különféle, jótállás mellett valódi, kifogástalan, küld kívánatra 60 százalék engedményig kimerítő katalogussal

A. Weisz, Wien I., Gyllergasse 8. Gyűjtemények vásároltatnak.

21140—1913. sz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező alább megnevezett üzlet- és lakhelyiségek bérbeadására a folyó évi február hó 14 ik napján, azaz szombaton délelőtt 9 órakor, a városháza nagy tanácstermében nyilvános árverés fog tartatni. Az összes helyiségek 1914. évi május hó 1-től 1917. évi április hó 30-ig terjedő 3 évre adatnak bérbe, kivéve a Simonffy-utca 2. számú bérház 8. számú boltját, melynél a bérleti idő 6 év.

1. A Darabos utca 14. számú házastelek — kikiáltási ár 2200 kor.
2. A Csillag-utca 7. számú házastelek — kikiáltási ár 530 korona.
3. A Hüvelyes-utca 5. számú házastelek — kikiáltási ár 800 kor.
4. A Nyil-utca 81. számú házastelek — kikiáltási ár 250 korona.
5. Az Erzsébet-utca 54. számú házastelek — kikiáltási ár 1025 kor.
6. A Bethlen-utca 39. számú házban levő 1 szoba, konyha, kamrából álló utcai lakás — kikiáltási ár 336 korona.
7. A Deák Ferenc-utca 19. számú házastelek — kikiáltási ár 2320 korona.
8. A Szentanna-utca 32. számú házban levő 3 szoba és mellék-helyiségekből álló udvari lakás — kikiáltási ár 800 korona.
9. A Simonffy-utca 2. számú bérházban levő 13. számú bolt — kikiáltási ár 705 korona.
10. A Simonffy-utca 2. számú bérházban levő 11. számú bolt — kikiáltási ár 1255 korona.
11. A Simonffy-utca 2. számú bérházban levő 17. számú bolt-helyiség — kikiáltási ár 900 korona.
12. A Simonffy-utca 2. számú bérházban levő 8. számú bolthelyiség — kikiáltási ár 1700 korona.
13. A városház alatti 16. számú bolthelyiség — kikiáltási ár 3050 korona.
14. Az Arany János-utca 26. számú házban levő utcai lakás, mely áll 2 utcai, 1 udvari és egy előszobából, valamint konyha, kamara és pincehelyiségekből — kikiáltási ár 1400 korona.
15. Az Erzsébet-utca 56. számú házastelek — kikiáltási ár 1000 korona.
16. A Homokkert-utca 73. számú házastelek, mely áll egy két szoba, előszoba, konyha, — egy egy szoba, előszoba, kamara és egy egy szoba előszobából álló lakásból — kikiáltási ár 500 korona.
17. Az Arany János-utca 43. számú házban levő egy két szoba, előszoba és mellék-helyiségekből álló lakás — kikiáltási ár 500 korona.
18. Az ugyanazon házban levő 2 szoba és mellék-helyiségekből álló lakás — kikiáltási ár 400 korona.
19. A Simonffy-utca 2. számú bérházban levő I. s. emeleti 7. számú lakás, mely 3 szobából és mellék-helyiségekből áll — kikiáltási ár 1120 korona.

Árverés alkalmával a kikiáltási ár 10 százaléka az árverés napján, az árverelő-bizottságnál készpénzben leteendő.

Az árverési feltételek a számvevőszéknél a hivatalos órák alatt (8—1-ig) megtekinthetők.

Kelt Debreczen szab. kir. város tanácsának 1914. évi február hó 6. napján tartott üléséből.

A városi tanács.

3,800 bolgár

több mint 100 éves.

Az erőteljesség és hosszú élet titkát ezen balkán népnél «Yoghurt»-nak nevezük. Ez egy tejétel, csodás erősítő, tápláló és gyógyító hatással, melyet mindenki igen egyszerűen, olcsón, háznál tiszta tejből elkészíthet.

Írjon azonnal levelező-lapot a következő címre: **Tejgazdaság Baumann, Nagyszében 5**, a honnan megkapja költségmentesen a «Yoghurt» jelentőségét mint tápláló és gyógyító szert.

Próbaképpen kap a **Baumann Yoghurtferment**-ből 5 fiolát (elegendő 5 liter Yoghurtra) pontos leírással, hogy kell önmagunknak elkészíteni a bolgár Yoghurtot — 1 kor. 60 fillér postabélyeg vagy készpénz beküldése ellenében.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levelezés Különte

Jelligés levélnél a hirdetés száma is kértetik.

Juci
jeligére tudott helyre le-
vél ment. Kérem átvenni.

Német
nyelv gyakorlása céljá-
ból magas, barna fiatal
uri ember megismer-
kedne csinos német
leánnyal. Cim: Német
nyelv, Főposta restante.

Megbízható
keresztény embereket ke-
resek vidékről és hely-
ből azonnal. Cim: a ki-
adóhivatalban.

Üzlet

MILKA ÉS GALA PÉTER
tejeskocsi: dék friss éke-
zesben kaphatók a Deutch-
fele fűszerüzletekben.

Órák
mindennemű javítása,
ugyszintén zsebórák, éb-
resztő órák, éjjel világító
számlapok, fali, inga és
konyha órák, 14 kar.
arany és ezüst függők.
Női és férfi eredeti ame-
rikai dublé láncok, jutá-
nyos árban beszerezhe-
ők Belényesy Sándor
órák és ékszerkereskedő-
nél Hatvan-utca 17. —
Török arany és ezüst
bevéltás. 99

1 mássa
hulladékfa 2.20 fillér.
Grünfeldnél, Csapó-utca
16. a. Ugyanott legjobb
porosz köszén, tűzifa leg-
olcsóbban kapható. Te-
lefon szám 982.

Miklós-utca
21. sz. alatt
kiadó

udvari lakás: 4 szoba,
előszoba, fürdőszoba
vizvezetékekkel és vil-
lanyvilágítással
felszerelve.
Irodának nagyon alkalmas.

Adás-vétel

Karlsruhadi
kétzersült Simon kenyér
tescheni vaj és savanyi-
tott fehér répa kapható
Félegyházy Jánosnál.

Eladó
a Darabos utca 47. sz.
ház olcsó árért.

Lakás

Két
szoba, előszoba, fődszinti
udvari helyiség ügyvédi
irodának májusra kiadó.
Piac-utca 63.

3 odora
utcai 4 szobás lakás ki-
adó Május 1-re fürdő és
mellékhelyiségekkel. Da-
rabos-u. 9.

Eső emeleti utcai
modern 7 szobás lakás,
továbbá udvari 4 szobás
takás olcsón kiadó. Szé-
chenyi-utca 23.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy
férfi szobámhelyemet
Arany János-utca 3.
sz. alá helyeztem át.
Mérték után letelegetés
férfi ruhák a legújanyo-
sabb árban készítek. Javi-
tásokat és vasalásokat leg-
olcsóbb árban eszközölök.
Tisztelettel: BLAU DÁVID.
Az Osztr. Magy. bank mellett

Butorozott
utcai szoba külön elő-
szobával, villanyvilági-
tással és butorozott ud-
vari szoba villanyvilági-
tással kiadó. Egymalom-
utca 7.

Állás

Legszedő
leányok vagy fiatal asz-
zonyok felvétetnek az
Uránusban. Jeleotkezze-
nek délelőtt 10-től.

Asztalossegéd,
ki szakmája minden ága-
zatát érti, felvétetik az
Uránusban.

Hármester
kerestetik május elsejére
Szentanna-utca 30. sz.
házhoz. Értekezhetni a
tulajdonossal Angol Ki-
rálydó szálloda 9. sz.
szobájában.

M e g h i v á s .

A POLGÁRI TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET

DEBRECZENBEN

XVII. évi rendes közgyűlését

1914 március hó 1-én d. e. 11 órakor saját hivatali helyiségében Piac-u. 73. tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y S O R O Z A T :

- Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 3 tag választása.
- Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
- Az 1913. évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
- A felügyelő-bizottság jelentése, az igazgatóság, felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
- Felzámoló-bizottság jelentése.
- Három igazgatósági tag választása.
- Öt felszámoló-bizottsági tag választása.
- Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nap-pal az igazgatóságnál írásban beadandók.

Debreczen, 1914 február 10-én.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos, elnök.

Dr. Freund Jenő,
jogtanácsos-jegyző.

Kivonat az alapszabályokból: 24. §. A közgyűlésen egytől öt üzletrésszel bíró tag egy szavazattal, hattól 10 üzletrésszel bíró tag 2 szavazattal, tíz üzletrésszel többel bíró tag minden további tíz üzletrésszel után ismét egy-egy szavazati joggal bír, úgy azonban, hogy saját betétei után tíz szavazatnál többet egy tag sem érvényesíthet. A szavazat érvényességéhez a szavazati lap felmutatása szükséges. Szavazati jogát mindenki személyesen vagy írásbeli meghatalmazással ellátott tag által gyakorolhatja, azonban saját szavazatán kívül 10 szavazatnál többet meghatalmazás alapján senki sem gyakorolhat. A meghatalmazás a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek nyújtandó be. Nő csak férje, vagy oly férfi meghatalmazottja által, ki a szövetkezetnek tagja, továbbá jogi személy a képviselőre jogosult közeg által gyakorolhatja szavazati jogát. Szavazati, valamint cselekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 1914. évi február 28-án d. u. 5 óráig igazolványukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják. A közgyűlés helyén vagy idejében szavazólapok nem adatnak ki.

VAGYON.		M é r l e g.		TEHER.	
Pénztár	11192 01	Törzsbetétek:			
Kölcsönök	1313197 29	XII. évi törzsbetét	112089 20		
Felszerelés	2995 —	XIII. " "	126817 40		
Értékpapír	304 —	XIV. " "	157317 80		
Ingatlanok	5437 08	XV. " "	119744 80		
Letét:		XVI. " "	16 625 20		
Központi köteléki üzletrész	12000 —	XVII. " "	59942 40		
Cheque számlán	30490 —	XVIII. " "	46 80		
Telefon interurbán	50 —	Üzletrésszetét	92717 —	836300	60
Giro számla	440 —	Központi kötelék követelése		575809	—
Postatakarékpénztárnál	1176 41	Többeknél		4448	71
Átmeneti tételek:		Folyó évi tiszta nyereség		18913	60
Előre fizetett házbér	183 33				
Értékpapír kamat	750 —				
Előre fizetett visszlesz. kamat	10127 88				
Hátralékos kamatok	31855 31				
Elszámolási kölcsönök kamatai	8250 31				
Felzámoló évtársulat	265 28				
Többeknél	6758 01				
	1435471 91			1435471	91

VEZTESÉG Az 1913. év üzleti eredménye. NYERESÉG

Tartalékalap kamatai	800 —	Kamatok:			
Fizetések és díjak:		Kölcsön kamatok	96066 94		
Felügyelő-bizottság fizetése	1200 —	Cheque számla kamat	2400 05	99216	99
Napi biztosi díjak	1070 —	Értékpapír kamat	750 —		
Tiszti és szolgafizetések	15850 —	Illetékek:			
Költségek:		Kezelési illetékek	29852 55	34204	16
Üzleti költség	4975 33	Mulasztási illeték	4351 61		
Intézeti lakbér	2200 —	Díjak:			
Tisztviselők lakbérére	5150 —	Beiratási díj		2092	60
Adó	5911 03	Leirt követelésekből		1011	50
Visszlesz. kamat	68051 38	Átmeneti tételek:			
Üzletrésszetét kamat	561 05	Előre fizetett visszlesz. kamat		10127	88
Leírások	39570 18	Ingatlan jövedelem		199	44
Veszteségi tartalékból fedezve	17400 —				
Folyó évi tiszta nyereség	18913 60				
	146852 57			146852	57

Debreczen, 1913 december 31.

Popovits Gyula, cégvezető. **Weszprémy Zoltán,** ny. főispán, alelnök. **Rásó Gyula,** kir. tan., elnök. **Dr. Weisz Bernát,** alelnök, ügyv. igazgató. **Bozóky János,** pénztárnok.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Berzöly Vince, **Koncz Lajos,** **Haranghy György.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49., a főpostával szemben.